

Yogi Vemana University, Kadapa
Department of Telugu – B.A., etc., Programmes

Revised Syllabus under CBCS Pattern
w.e.f. 2020-21

Core Subjects - SPECIAL TELUGU

**Submitted to
Andhra Pradesh State Council of Higher Education**

యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయం, కడప
 తెలుగు శాఖ - బి.ఎ., తదితర ప్రోగ్రాములు
 సి.బి.సి.ఎస్.పథ్థతిలో సపరించబడిన పాఠ్యప్రణాళిక
 2020-21 విద్య సంవత్సరం నుంచి
 స్ట్రోప్ తెలుగు - పాఠ్య ప్రణాళిక
 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి వారికి, గుంటూరు.

Subject Curricular Framework

Sem	Course	Title	Hrs/Wk	Credits	Max. Marks		
					IA	SE	Total
I	I	Pracheena Kavithaa Parichayam	05	05	25	75	100
II	II	Aadhunika Kavithaa Parichayam	05	05	25	75	100
III	III	Pracheena Telugu Sahithya Charithra	05	05	25	75	100
IV	IV	Aadhunika Telugu Sahithya Charithra	05	05	25	75	100
V	V	Telugu Sahithya Vimarsa	05	05	25	75	100

పాఠ్యప్రణాళిక (5 కోర్సులు)

సెమ.	కోర్సు	శీర్షిక	పీరియడ్ / వారానికి	క్రెడిట్లు	మొత్తం మార్కులు		
					IA	SE	Total
I	I	ప్రాచీన కవితా పరిచయం	05	05	25	75	100
II	II	ఆధునిక కవితా పరిచయం	05	05	25	75	100
III	III	ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర	05	05	25	75	100
IV	IV	ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర	05	05	25	75	100
V	V	తెలుగు సాహిత్య విమర్శ	05	05	25	75	100

బి.ఎ., తదితర ప్రోగ్రాములు

అంశం: స్పెషల్ తెలుగు   సెమిస్టర్-1

కోర్సు-1 : ప్రాచీన కవితా పరిచయం

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 75

❖ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. ప్రాచీన తెలుగు కవితా సౌందర్యాన్ని, విశిష్టతను గుర్తిస్తారు. తెలుగుజాతి సంప్రదాయాలను గ్రహిస్తూ, తెలుగువారి సంస్కృతిలో ఒక భాగమైన తెలుగు పద్యకవిత్వం వికాసం చెందిన విధానాన్ని విశేషణాత్మకంగా అవగాహన చేసుకోగలరు.
2. మార్గకవితకు వ్యతిరేకంగా తలెత్తిన దేశికవిత్వోద్యమాన్ని అవగాహన చేసుకుంటారు. శివకవుల కాలంనాటి మత, ధార్మిక పరిస్థితులను, భాషావిశేషాలను గ్రహించగలరు.
3. తిక్కన మహోభారత రచనా విశిష్టతను గ్రహిస్తూ, అందులోని కావ్యరిల్పం ద్వారా రసానుభూతిని పొందగలరు. ఉపాఖ్యానాలలోని సందేశాన్ని గ్రహిస్తూ, గ్రాంధికభాష రూపుదిద్దుకున్న క్రమాన్ని గుర్తించగలరు.
4. మార్గకవిత ప్రబంధప్రక్రియలోకి పరిణమించిన వైనాన్ని తెలుసుకుంటారు. ప్రబంధయుగ విశిష్టతను, అల్లసాని కవితలోని జిగిబిగిని ఆస్యాదించగలరు. కావ్యవస్తువులో కాలానుగుణంగా వచ్చిన మార్పులు గ్రహించగలరు.
5. పోతన భాగవత విశిష్టతను, భక్తితత్వాన్ని అర్థం చేసుకోగలరు. మొల్ల రామాయణంలోని కవితా చమత్కారాన్ని, కావ్యేతిహస ప్రక్రియా విశిష్టతను, శబ్దసౌందర్యాన్ని గ్రహించగలరు.

పాత్మ ప్రణాళిక

యూనిట్-I :

బెజ్జమహోదేవి కథ - పాలుగ్రథికి సోమన

(బసవపురాణం - తృతీయశ్యాసం - 151 వ పుట నుండి - 160 వ పుట వరకు)

(‘మతియును విను బెజ్జమహోదేవియనంగ.... యమ్మవ్యయును నామమయ్యే వెండియును’)

యూనిట్-II :

నాడీజంఘోపాఖ్యానం- తిక్కన

(ఆంధ్రమహోభారతం - శాంతి పర్వం- తృతీయశ్యాసం)

“మఱునాడు నదీనందనుం గొలిచియుండి ధర్మసందనుడు....(472వ పద్యం) నుండి ....

....భీష్ముడు భీమాగ్రజునకుం జెప్పె. (528 వచనం) వరకు

యూనిట్-III :

ప్రహోద చరిత్రము - బమ్మేర పోతన (ఆంధ్రమహోభాగవతం - సప్తమస్క్రంధం)

(115వ పద్యం “తన యందు..... నుండి

185వ పద్యం...జనకద్రోహిం మహింగంటిరే” వరకు)

యూనిట్-IV:

వరూధినీ ప్రవరులు - అల్లసాని పెద్దన

(స్యోరోచిష మనుసంభవము - ద్వితీయశ్యాసం)

(3వ పద్యం “అటజని కాంచె..... నుండి.... 77వ వచనం....

నిత్యకృత్య సత్కర్మకలాపంబు నిర్వర్తించె” వరకు)

యూనిట్-V:

అశోకవనంలో జానకి - మొల్ల (రామాయణము - సుందరకాండము)

“హనుమంతుడు రాముని కుశలవార్తను సీతకు విన్నవించుట”

(90 వ పద్యం-తనకు దిక్కులేమీఁ దలపోసి దుఃఖింప, పవనసుతుడు మనుజ భాష పలికె....

నుండి 123వ పద్యం... నిజంబు నమ్మమా!” వరకు)

ఆధార గ్రంథాలు:

1. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము:శాంతిపర్వము .... తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
  2. స్వారోచిష మనుసంభవము - అల్లసాని పెద్దన (వావిళ్ళవారి ప్రచురణ)
  3. బసవపురాణము - పాలుగ్గరికి సోమన (వావిళ్ళవారి ప్రచురణ)
  4. అంధ్రమహాభాగవతము - తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
  5. మొల్ల రామాయణము - ఎమెసో ప్రచురణ
- ❖ ఆయా పాత్యాంశాల ‘అభ్యాసం’లో ప్రతిపదార్థ పద్యాలు, కంరస్త పద్యాలు, సందర్భవాక్యాలు, సంగ్రహ సమాధాన ప్రశ్నలు, వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు, ఛందో విశేషాలు, అలంకారాల ప్రస్తావన తప్పనిసరిగా ఇవ్వాలి.
- ❖ సూచించబడిన సహార్య కార్యకలాపాలు
1. ప్రాచీన పాత్యాంశాల్లోని విషయాలను నేటి సామాజికదృష్టితో పునర్వ్యాపాలాంకనం చేయించడం
  2. పార్యప్రణాళికలోని అంశాలపై విద్యార్థులచేత సమీక్షలు/వ్యాసాలు/సమినార్థ నిర్వహింపచేయడం.
  3. ప్రాచీన తెలుగు కవుల నిర్మిత పద్యకావ్యంపై విద్యార్థులచేత విశ్లేషణ చేయించడం-కేస్ స్టడీ.
  4. తరగతి గదిలో శీర్షికలనిచ్చి విద్యార్థులచేత పద్యరచనకు ప్రయత్నింపజేయడం.
  5. క్రింది కవుల రచనల్లోని అంశాలను ప్రత్యేకంగా పరిశీలింపజేయడం.

అ. నలోపాఖ్యానం	- నన్నయ	ఆ. కీచకవధ	- తిక్కన
ఇ. జడివాన (వర్ణన)	- ఎణ్ణన	ఈ. గజేంద్రమోక్షం	- పోతన
ఉ. పారిజాతాపహరణ ఘుట్టం	- తిమ్మన		
  6. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

ప్రశ్నాపత్ర సమూహా

అ. ప్రతిపదార్థ పద్యాలు-(అంతర్గత ఛాయాన్) (2-1)	$1 \times 8 = 8$ మా	
ఆ. కంరస్త పద్యం-(అంతర్గత ఛాయాన్) (2-1)	$1 \times 3 = 3$ మా	
ఇ. సందర్భ వాక్యాలు- (6-4)	$4 \times 3 = 12$ మా	
ఈ. సంగ్రహ సమాధాన ప్రశ్నలు (6-4)	$4 \times 3 = 12$ మా	
ఉ. వ్యాస ప్రశ్నలు (6-3)	$3 \times 8 = 24$ మా	
ఊ. వ్యాకరణం- సంధులు (6-4)	$4 \times 1 = 4$ మా	
	సమాసాలు (6-4)	$4 \times 1 = 4$ మా
	అలంకారాలు (2-1)	$1 \times 4 = 4$ మా
	ఘంఢస్సు (2-1)	$1 \times 4 = 4$ మా

బి.ఎ., తదితర ప్రోగ్రాములు
అంశం: స్పెషల్ తెలుగు   సమిష్టర్-2
కోర్పు-2 : ఆధునిక కవితా పరిచయం

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 75

❖ అభ్యసన ఫలితాలు:-

- ఈ కోర్పు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.
1. వర్తమాన తెలుగు జీవనంలో ఒక భాగమైన ఆధునిక తెలుగుకవిత్వం తీరు తెన్నులను, సాందర్భాన్ని విశేషణాత్మకంగా ఆవగాహన చేసుకోగలరు.
  2. దేశభక్తి, సామాజిక అసమానతల నివారణ, మానవతావాదం మొదలైన భావాలను పెంపాందించుకోగలరు.
  3. సున్నితమైన భాషను ఉపయోగిస్తూ, ఉత్తమభావాలను ప్రకటించే సామర్థ్యాన్ని అందుకోగలరు.
  4. వ్యవహరికభాషలో సామాజిక చైతన్యాన్ని ప్రోత్సహించే కవిత్వం రాయడానికి ప్రేరణ పొందగలరు.
  5. ఆధునికకాలంలో కవితల్లోను, వస్తువుల్లోను, భావంల్లోను వచ్చిన మార్పులను గ్రహించగలరు. శిల్పంలో స్వేచ్ఛను, భావప్రకటనలో వచ్చిన మార్పులను, సమాజానికి భాష దగ్గర కావడాన్ని ఆవగాహన చేసుకోగలరు.

పాత్మ ప్రణాళిక

యూనిట్-I :

జన్మభూమి (గేయం) - రాయపోలు సుబ్బారావు

యూనిట్-II :

వేమన నీతి - వేమన పద్యాలు
(1వ పద్యం నుండి 30వ పద్యం వరకు) - 30 పద్యాలు

యూనిట్-III :

గబ్బిలం - గుర్రం జాపువా
గబ్బిలం-మొదటిభాగం-మొదటిపద్యం-“చికిట్ట కాసుచే....
..... 40వ పద్యం ‘నీయొదార్యగుణంబు...పుణ్యంగనా!’ వరకు

యూనిట్-IV:

భిక్షువర్ణయ్యి య్యీ (కవితా ఖండిక) - శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు (మహాప్రస్థానం నుండి)

యూనిట్-V:

అమృతం కురిసిన రాత్రి (కవితా ఖండిక) - దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్
(‘అమృతం కురిసిన రాత్రి’ లోని 82వ పుట నుండి 83వ పుట వరకు)
ప్రచురణ. విశాలాంధ్ర పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్

ఆధార గ్రంథాలు:

1. జన్మభూమి (గేయం)	- రాయప్రోలు సుబ్బారావు
2. వేమన సీతి	- వేమన పద్మాలు - రెడ్డి నేవాసమితి వారి ప్రచురణ
3. గబ్బిలం (మొదటి భాగం)	- గుర్రం జాపువా
4. మహాప్రస్థానం	- శీరంగం శీనివాసరావు
5. అమృతం కురిసిన రాత్రి	- దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్

❖ ఆయా పాత్యాంశాల అభ్యాసంలో ముఖ్యమైన ప్రతిపదార్థ పద్మాలను, కవితలను, కంఠస్థపద్మాలను సూచిస్తూ; సందర్భవాక్యాలు, సంగ్రహ సమాధానప్రశ్నలు, వ్యాసరూప సమాధానప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.

సూచించబడిన సహార్య కార్యక్రమాలు:

1. ఒక కవి/రచయిత/ విమర్శకుడితో ఉపన్యాసం ఇప్పించడం
2. పార్యాప్రణాళిక లోని కవితల మీద విద్యార్థులచేత సమీక్షలు/ సెమినార్/వ్యాసాలు రాయించడం
3. ఆధునిక కవియొక్క కవితావ్యాసి విశేషించడం -కేస్స్పట్టి నిర్వహణ
4. తరగతిగదిలోనే ఒక శీర్షిక ఇచ్చి, విద్యార్థులతో సాంతంగా కవితలు రాయించడం
5. కింది కవితలను విద్యార్థులచేత పరిశీలింపజేయడం
  - ముత్యాల సరాలు - గురజాడ అప్పారావు
  - ఆ. నవకవిత - శీశీ (మహాప్రస్థానం నుండి)
  - ఇ. సుమప్తి - అజంతా
  - ఈ. రహస్తంత్రి - వేగుంట మోహన్ప్రసాద్ (మో)
  - ఉ. గోసంగి - ఎండ్లారి సుధాకర్
  - ఊ. గురిచూసి పాడేపాట - ఓల్లా
6. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

ప్రశ్నాపత్ర సమాచారం

1. ప్రతిపదార్థ పద్మాలు	(2-1)	$1 \times 8 = 8$ మా
2. కంఠస్థపద్మాలు	(2-1)	$1 \times 3 = 3$ మా
3. కవితలకు భావం రాయడం (2-1)		$1 \times 3 = 3$ మా
4. సందర్భవాక్యాలు	(5-3)	$3 \times 3 = 9$ మా
5. సంగ్రహ సమాధాన ప్రశ్నలు (6-4)		$4 \times 3 = 12$ మా
6. వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు		$5 \times 8 = 40$ మా

వ్యాసప్రశ్నలు ప్రతియూనిట్ నుండి రెండు ప్రశ్నలను ఇస్తూ, అంతర్గత ఛాయాస్టో ఒకదానికి సమాధానం రాయమనాలి. మొత్తం ఐదు యూనిట్ల నుండి ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయాలి.

బి.ఎ., తదితర ప్రోగ్రాములు

అంశం: స్టేషన్ తెలుగు సెమిస్టర్-3

కోర్సు-3 : ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 75

❖ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. తెలుగువారి చరిత్రలో భాగమైన తెలుగు సాహిత్యచరిత్ర, చిరకాలంగా తెలుగువారు ఆచరిస్తున్న సంస్కృతిలో ఎలా అంతర్భాగమైందో తెలుసుకోగలరు.
2. తెలుగుసాహిత్య క్రమపరిణామాన్ని గురించిన స్థాలమైన ఆవగాహనను పొందుతారు.
3. తెలుగులో ఉన్న రెండు సాహిత్య సంప్రదాయాలైన మౌఖిక, లిఖిత రూపాలను గుర్తిస్తారు. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల వికాసాన్ని ఆవగాహన చేసుకుంటారు.
4. కవులు తమ సృజనాత్మకత ద్వారా సృష్టించిన సాహిత్యాన్ని బోధించడం ద్వారా విద్యార్థులు సాహిత్యం పట్ల సంవేదనను, అభిరుచిని, విమర్శనాత్మక విశ్లేషణాశక్తిని పొందగలరు.
5. ఆయా శాస్త్రాలో కృషిచేసే వారికి ఆ రంగంలో విషయజ్ఞానం ఎలా ఆవసరమో తెలుసుకోగలరు. తెలుగుసాహిత్యంలో కృషిచేసే వారికి తెలుగులో పాండిత్యం ఆవసరమని గ్రహిస్తారు.
6. కవులు, రచయితలు వాడిన సృజనాత్మక భాషను పరిచయం చేయడం ద్వారా విద్యార్థులు తమ కళావసరాలు తీర్చుకోగలరు.

పాత్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I : ప్రాజ్ఞస్వయ యుగం

1. వాజ్మయం-సారస్వతం-సాహిత్యం, సాహిత్య అధ్యయన పద్ధతులు
2. సాహిత్య చరిత్ర-యుగ విభజన, ‘చరిత్ర-సంస్కృతి-సమాజం-సాహిత్యం’-సంబంధాలు
3. ప్రాజ్ఞస్వయ యుగం - భాషా సాహిత్యాలు

యూనిట్-II : అనువాదయుగం

4. నన్నయ మహాభారత రచన; నన్నయ కవితారీతులు; నన్నయ భారతాంగ్రీకరణ పద్ధతి
5. శివకవియుగంలోని దేశికవితోద్యమం-నన్నెచోడుడు, పండితారాధ్యాడు, పాల్గురికి సోమనాథుడు
6. మార్గ-దేశ ఫేదాలు; దేశ కవితోద్యమం; పండితత్రయం

యూనిట్-III: కావ్య-పురాణయుగం

7. తిక్కన మహాభారత రచన; తిక్కన కవితాశిల్పం
8. ఎత్తిన భారతారణ్యపర్వ శేష రచన; ఎత్తిన సూక్తివైచిత్రి
9. నాచన సోమన-ఉత్తర హరివంశం; శ్రీనాథుని కృతులు-సమీక్ష:
- పోతన-భాగవత పురాణ రచన

యూనిట్-IV: ప్రబంధయుగం

10. ప్రబంధ లక్షణాలు; శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, అష్టదిగ్గజ కవులు-కృతులు-సమీక్ష
11. ఆముక్తమాల్యద-ప్రబంధలక్షణాలు-సమన్వయం
12. మనుచరిత్ర, వసుచరిత్ర - ప్రబంధ లక్షణాలు-సమన్వయం

యూనిట్-V: దక్షిణాంధ్రయుగం

13. పదసాహిత్యం, శతకసాహిత్యం, వచనసాహిత్యం, యక్కగానాలు
14. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం; రఘునాథనాయకుడు-కృతులు-సమీక్ష
15. దక్షిణాంధ్రయుగ ప్రసిద్ధ కవులు-కృతులు-సమీక్ష

ఆధార గ్రంథాలు:

1. అంధ్రవాజ్యయ చరిత్రము	- ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధాని
2. సమగ్రాంధ సాహిత్యం	- అరుదు
3. తెలుగు సాహిత్య సమాక్ష(మొదటి సంపుటం)	- ఆచార్య జి. నాగయ్య
4. అంధ్రసాహిత్య చరిత్ర	- ఆచార్య పింగళి లక్ష్మికాంతం
5. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర	- ఆచార్య ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి
- సూచించబడిన సహపార్య కార్యక్రమాలు**
1. వివిధ సాహిత్యచరిత్ర గ్రంథాల ఆధారంగా విద్యార్థులచేత పార్యప్రాణాళికపై సమీక్ష వ్యాసాలు రాయించడం.
  2. తరగతిగదిలో ఒక్కాక్క విద్యార్థికి ప్రత్యేకాంశంగా ఒక ప్రత్యేక కవిని/రచయితను అంశంగా ఇచ్చి, అందులో ప్రాజెక్టు తయారు చేయించడం.
  3. వివిధ కవుల / కావ్యాల కావ్యగుణాలను; రచనల్లోని సామాన్యాంశాలను తులనాత్మకపద్ధతిలో చర్చించడం. ఉదా॥ ఎత్తిన-నాచన సోమనల కవితా తారతమ్య పరిశీలన.
  4. సాహిత్య యుగ విభజనను చారిత్రక దృష్టితో పరిశీలింపజేయడం.
  5. ఆయా కాలాల్లోని సామాజిక పరిస్థితుల ఆధారంగా కావ్యవస్తువుల్లో చోటుచేసుకొన్న మార్పులను నమోదు చేయించడం.
  6. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

❖ ప్రశ్నాపత్ర సమూహా ❖

అ-విభాగము

సంకీర్ణ సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా ఒక ప్రశ్న ఇస్తూ, మొత్తం ఎనిమిది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

$5 \times 5 = 25$ మా.

అ-విభాగము

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి,

ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

$5 \times 10 = 50$ మా.

❖ మాదిరి ప్రశ్నపత్రం ❖

అ-విభాగము

క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్లిష్ట సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 5 మార్కులు.

$5 \times 5 = 25$ మా.

1. సాహిత్యచరిత్ర-యుగ విభజన	2. ఆదికవి నన్నయ
3. నాచన సోమవ	4. బమ్మెరపోతన
5. ప్రబంధం	6. వసుచరిత్ర
7. శతకం	8. విజయరాఘవ నాయకుడు.

అ-విభాగము

క్రింది ప్రశ్నలకు వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 10 మార్కులు.

$5 \times 10 = 50$ మా.

9. ‘చరిత్ర-సంస్కృతి-సమాజం సాహిత్యం’ - పీటి మధ్య సన్మిహిత సంబంధాన్ని వివరించండి.
(లేదా)

ప్రాజ్ఞన్నయ యుగ భాషా సాహిత్యాలను విశ్లేషించండి.

10. నన్నయ భారతాంధ్రికరణ పద్ధతిని వివరించండి.

(లేదా)

శివకవి యుగ విశిష్ట లక్ష్మణాలను గూర్చి రాయండి.

11. తిక్కన కవితాశిల్పాన్ని విమర్శనాత్మకంగా రాయండి.

(లేదా)

శ్రీనాథుని కృతులను గూర్చి సమాక్షించండి.

12. ప్రబంధ లక్ష్మణాలను వివరించి, ‘అముక్తమాల్యద’ ప్రబంధంలో అన్వయించండి.

(లేదా)

అష్టదిగ్గజకవులను గూర్చి తెలిపి, వారి కృతులను సమాక్షించండి.

13. దక్కిణాంధ్రయుగ విశిష్టతను తెలియజేయండి

(లేదా)

పదసాహిత్యాన్ని నిర్వచించి, వివరిస్తూ, సంకీర్తన లక్ష్మణాలను రాయండి.

బి.ఎ., తదితర ప్రోగ్రాములు
అంశం: స్పెషల్ తెలుగు సెమిస్టర్-4
కోర్సు-4 : ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 75

❖ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. ఆంగ్లభాష ప్రభావం వల్ల వచ్చిన పరిణామాల ఫలితంగా ఏర్పడిన ఆధునిక తెలుగుసాహిత్య స్వరూప స్వభావాలను తెలుసుకోగలరు.
2. సామాజిక మార్పులు సాహిత్యంలో ఎలా ప్రతిబింబించిందీ గ్రహిస్తారు.
3. ఆధునిక సాహితీ ప్రక్రియలను అవగాహన చేసుకోవడంద్వారా, సమాజంపై సాహిత్య ప్రభావాన్ని తెలుసుకోగలరు.
4. మార్పిజం కారణంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చిన భావవిష్టవాన్ని అవగాహన చేసుకోగలరు.
5. సమకాలీన ఆధునిక కవితాధోరణలను అవగాహన చేసుకోవడం ద్వారా, అస్తిత్వవాదాలపట్ల తమిదైన వైభరిని ఏర్పరచుకోగలరు.

పాత్మ ప్రణాలీక

యూనిట్-I: ఆధునిక కవిత్వం-ఆవిర్భావ వికాసాలు

1. ఆధునిక కవిత్వాలక్షణాలు; ఆధునిక కవిత్వంలో ఉద్ఘామాలు, వాదాలు, ధోరణులు
2. ఆధునిక కవిత్వ ప్రక్రియలు
3. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య దీపధారులు-వీరేశలింగం, గిడుగు రామమార్తి, గురజాడ అప్పారావు

యూనిట్-II: భావకవిత్వం

4. భావకవిత్వం-నిర్వచనం, లక్షణాలు, భావకవితా శాఖలు
5. భావకవులకు మార్గదర్శి-రాయప్రోలు సుబ్బారావు; భావకవితాపితామహాదు దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి
6. ప్రసిద్ధ భావకవులు, కృతులు-సమీక్ష.

యూనిట్-III: అభ్యుదయ, విష్ణవ కవిత్వాలు

7. అభ్యుదయ కవిత్వం- నిర్వచనం, అంతర్జాతీయ పరిణామాలు, నేపథ్యం; మార్పిజం ప్రభావం.
8. శ్రీ-శ్రీ-మహాప్రసాదానం; ప్రసిద్ధ అభ్యుదయ కవులు-కృతులు-సమీక్ష.
9. తెలంగాణా పోరాట కవిత్వం, విష్ణవకవిత్వం

యూనిట్-IV: వచన కవిత్వం

10. వచన కవిత్వం-ఆవిర్భావ, వికాసాలు
11. సవ్యసంప్రదాయ కవిత్వం-స్వరూప స్వభావాలు, చరిత్ర
12. సయాగరా, చేతనావర్త, అనుభూతి కవులు-కృతులు-సమీక్ష

యూనిట్-V: సమకాలీన ఆధుని కవితా ధోరణులు

13. స్త్రీవాదకవిత్వం-నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు, వస్తువైధ్యం
14. ప్రసిద్ధ స్త్రీవాద కవయిత్రులు-రచనలు
15. దళితవాదం, మైనార్టీవాదం, ప్రాంతీయవాదం

ఆధార గ్రంథాలు:

1. తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష (రెండవ సంపుటం) - ఆచార్య జి. నాగయ్య
2. తెలుగులో కవిత్వద్వారమాలు - సం. ఆవుల మంజులత
3. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో విభిన్న ధోరణులు - సం. ఆచార్య కె.కె. రంగనాథాచార్యులు
4. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి
5. తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ద్వా.నా.శాస్త్రి

సూచించబడిన సహాయ కార్యక్రమాలు:

1. ఆధునిక కావ్యాలకు ఆంగ్ల మాతృకలను, ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రభావితం చేసిన రచనలను విద్యార్థులచేత పరిశీలింపజేయడం.
2. తరగతిలోని విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా ఒక ‘రచయితను’ అంశంగా ఇచ్చి, వ్యక్తిగత ప్రాజెక్టులు తయారు చేయించడం.
3. ‘ప్రసిద్ధ రచనలు-రచయితలు’, ‘కావ్యాలు-కవులు’ మొదలైన అంశాల్లో క్లీప్సోటీలు నిర్వహించడం.
4. అంతర్జాతీయ పరిణామాల ఆధారంగా వచ్చిన ‘మార్పిజం’ పై బృందచర్చ నిర్వహించడం
5. తెలంగాణ సాయంధ పోరాట నేపథ్యాన్ని చారిత్రికకోణంలో పరిశీలింపజేయడం
6. సమకాలీన ఆస్తిత్వవాద ఉద్యమాలను ప్రత్యేకంగా పరిశీలింపజేయడం
7. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

❖ ప్రశ్నాపత్ర నమూనా ❖

ఆ-విభాగము

సంకీర్ణ సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా ఒక ప్రశ్న ఇస్తూ, మొత్తం ఎనిమిది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి. $5 \times 5 = 25$ మా.

ఆ-విభాగము

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. మొత్తం ప్రశ్నలు 5. $5 \times 10 = 50$ మా.

❖ మాదిరి ప్రశ్నపత్రం ❖

అ-విభాగము

క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్లిష్ట సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 5 మార్కులు.

$5 \times 5 = 25$ మా.

1. ఆధునిక కవిత్వం-లక్ష్ణాలు	2. రాయపోలు సుబ్బారావు
3. విష్వవకవిత్వం	4. అనుభూతి కవులు
5. స్త్రీవాద కవిత్వం	6. దళితవాద కవిత్వం
7. మహాప్రస్థానం	8. అధివాస్తవికతా వాదం

అ-విభాగము

క్రింది ప్రశ్నలకు వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 10 మార్కులు.

$5 \times 10 = 50$ మా

9. ఆధునిక కవిత్వంలోని వాదాలను గూర్చి రాయండి.

(లేదా)

ఆధునిక కవిత్వ ప్రక్రియలను గూర్చి వివరించండి.

10. అడుగుజాడ గురజాడది - విమర్శనాత్మకంగా రాయండి.

(లేదా)

భావకవిత్వాన్ని నిర్వచించి, లక్ష్ణాలు రాసి, భావకవితా శాఖలను తెలియజేయండి.

11. అభ్యుదయ కవిత్వం నేపథ్యం, నిర్వచనం రాస్తూ, దానిపై మార్పిడి ప్రభావాన్ని విశ్లేషించండి.

(లేదా)

తెలంగాణ పోరాట కవిత్వాన్ని గూర్చి వివరించండి.

12. నవ్య సంప్రదాయ కవిత్వ స్వరూప స్వభావాలను వివరించండి.

(లేదా)

వచనకవిత్వ ఆవిర్భావ వికాసాలను తెలపండి.

13. స్త్రీవాద కవిత్వ నేపథ్యాన్ని, ప్రధానాంశాలను సమాక్షించండి.

(లేదా)

సమకాలీన ఆధునిక తెలుగుకవితా ధోరణలను వివరించండి.

బి.ఎ., తదితర ప్రోగ్రాములు
అంశం: స్నేహీ తెలుగు సెమిస్టర్-4
కోర్సు-5 : తెలుగు సాహిత్య విమర్శ

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 75

❖ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. కళలు, సాహిత్యం ఎలా పుడుతున్నాయో గుర్తిస్తూ, కళల్లోని రకాలను, కవిత్వం యొక్క ప్రత్యేకతను గ్రహిస్తారు.
2. కావ్య స్వరూపాన్ని; ప్రాచీన, ఆధునిక కవుల అభిప్రాయాలను అవగాహన చేసుకుంటారు.
3. కావ్యహేతువులను, కావ్య ప్రయోజనాలను, కావ్యభేదాలను గుర్తించడం ద్వారా సాహిత్యం ఎందుకోసమే విశ్లేషించగలుగుతారు.
4. రససూత్రాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం ద్వారా కళాభిరుచిని పొందుతారు.
5. ధ్వని స్వరూపాన్ని గ్రహించడం ద్వారా కావ్యానందాన్ని ఆస్వాదిస్తారు.
6. కావ్యలక్ష్ణాలను సంప్రదాయ పద్ధతిలో విమర్శనాత్మకంగా అధ్యయనం చేయడం ద్వారా సంప్రదాయసాహిత్యంలోని విశిష్టతను గ్రహిస్తారు.

పాత్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I: 'కళలు' - కావ్యము / కవిత్వము

1. కళ-ఉత్సవాలు; దృశ్య-ప్రేరణలు, లలితకళలు; లలితకళలో కవిత్వస్థానం
2. కావ్యం-కవి; కావ్య నిర్వచనాలు-ప్రాచ్యాలు, పాశ్చాత్యాలు
3. కావ్యం/కవిత్వం-ప్రాచీన, ఆధునిక తెలుగు కవుల అభిప్రాయాలు

యూనిట్-II: కావ్యహాతువులు, కావ్యప్రయోజనాలు, కావ్యబోధాలు

4. కావ్యహాతువులు - ప్రతిభ, వ్యాప్తి-అభ్యాసము-సమగ్ర విశ్లేషణ
5. కావ్యప్రయోజనాలు-ప్రాచీన, ఆధునిక దృక్పథాలు
6. కావ్యబోధాలు

యూనిట్-III: రసతత్వం

7. రససూత్రము-విభావ, అనుభావ, సాత్మ్యక, సంచారీ భావాలు
8. రసాంశుత్తమై వాదాలు (రసనిష్ట)-భట్టలోల్లటుడు, భట్టనాయకుడు, శ్రీశంకుకుడు, అభినవగుప్తుడు
9. రససంబ్యు; రస సమీకరణ వాదాలు/ రసైకత్వం

యూనిట్-IV: ధ్వని

10. ధ్వని : ధ్వని స్వరూపం, ధ్వని నిర్వచనం, ధ్వని సిద్ధాంతం, ధ్వనికావ్య లక్షణం
11. అభిధ, లక్షణ, వ్యంజన
12. ధ్వని భేదాలు

యూనిట్-V: సంప్రదాయసాహిత్యం-విమర్శపద్ధతులు

13. సాహిత్య విమర్శ-మౌలికాంశాలు, ప్రయోజనాలు
14. సాహిత్య విమర్శ- సంప్రదాయ విమర్శపద్ధతులు
15. విమర్శ వ్యాసం - (తిక్కన తెరువులు) ఆచార్య జి.వి.సుబ్రహ్మణ్యం
(చూ. సాహిత్య చరిత్రలో చర్చనీయాంశాలు - పుట 55 నుండి 60 వరకు)

ఆధారగ్రంథాలు :

1. సాహిత్య సోపానాలు - ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధాని
2. సాహిత్య శిల్ప సమీక్ష - ఆచార్య పింగళి లక్ష్మీకాంతం
3. కావ్యలోకము-నందూరి రామకృష్ణమాచార్య
4. ధ్వన్యలోకము (లోచన సహాతం) - ఆచార్య పుల్లెల శ్రీరామచంద్రుడు
5. రసోల్లాసము - ఆచార్య జి.వి.సుబ్రహ్మణ్యం
6. భారత ధ్వని దర్శనము - ఆచార్య శలాక రఘునాథ శర్మ

సూచించబడిన సహార్థ కార్యక్రమాలు

1. స్థానిక విమర్శకుల చేత ప్రసిద్ధ కావ్యాలపై ప్రసంగవ్యాసాలు ఇప్పించడం.
2. ప్రసిద్ధకావ్యాల పైన వచ్చిన విమర్శగ్రంథాలలోని వ్యాసాలను విద్యార్థులచేత చదివించి, సాంత మాటల్లో రాయించడం.
3. ఆధునిక కవుల ప్రసంగాలను, ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం (ఆడియో విజువల్) సాయంతో విద్యార్థులకు ప్రదర్శించడం.
4. ప్రాచీన సంస్కృత ఆలంకారిక గ్రంథాలను పరిశీలింపజేయడం.
5. భారతీయాలంకారిక శాస్త్ర కావ్యలక్షణాలను ప్రాచీన కావ్యల్లో సమన్వయించడం.
6. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

❖ ప్రశ్నాపత్ర నమూనా ❖

అ-విభాగము

సంక్లిష్ట సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా ఒక ప్రశ్న ఇస్తూ, మొత్తం ఎనిమిది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి. $5 \times 5 = 25$ మా.

అ-విభాగము

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. మొత్తం ప్రశ్నలు 5. $5 \times 10 = 50$ మా.

❖ మాదిరి ప్రశ్నపత్రం ❖

అ-విభాగము

క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్లిష్ట సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 5 మార్కులు. $5 \times 5 = 25$ మా.

1. లలితకళలు	2. కవిత్వం
3. ప్రతిభ	4. కావ్యబేదాలు
5. రససంబ్యు	6. ఉత్సత్తివాదం (భట్ట లోల్లటుడు)
7. వ్యంజన	8. సంప్రదాయ విమర్శ

అ-విభాగము

క్రింది ప్రశ్నలకు వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 10 మార్కులు. $5 \times 10 = 50$ మా.

9. కళను నిర్వచించి, లలితకళల్లో కవిత్వ స్థానాన్ని సమాక్షించండి.

(లేదా)

కావ్యనిర్వచనంలో ప్రాచీన, ఆధునిక తెలుగు కవుల అభిప్రాయాలను రాయండి.

10. కావ్యహాతువులను గురించి విశ్లేషణాత్మక వ్యాసం రాయండి.

(లేదా)

కావ్య ప్రయోజనాలను విశ్లేషించండి.

11. రససూత్రాన్ని గూర్చి సమగ్రంగా చర్చించండి.

(లేదా)

రసాలోత్పత్తి వాదాలను గూర్చి భారతీయ ఆలంకారికుల అభిప్రాయాలు రాయండి.

12. ధ్వని సిద్ధాంతాన్ని నిర్వచించి, లక్షణాలు వివరించి, ధ్వని కావ్య లక్షణం రాయండి.

(లేదా)

ధ్వని భేదాలను సమగ్రంగా చర్చించండి.

13. సంప్రదాయ విమర్శ పద్ధతులను గూర్చి వివరించండి.

(లేదా)

‘తిక్కన తెరువులు’ వ్యాసంలో రచయిత అభిప్రాయాలను సమాక్షించండి.

SUBJECT EXPERTS

Board of Studies, Yogi Vemana University, Kadapa

SYLLABUS VETTED BY

Prof.N.V.Krishna Rao

Dept of Telugu,
Acharya Nagarjuna University,
Nagarjuna Nagar

Dr.K.N.Sundareswara Rao,
Govt. College for Men(Autonomous),
Kadapa